

Apostoliskt brev utfärdat *motu proprio*
av påven Franciskus

APERUIT ILLIS

genom vilket Guds ords söndag instiftas

”Han öppnade deras sinnen så att de förstod skrifterna” (Luk 24:45). Detta var en av den uppståndne Herrens sista handlingar före himmelfärden. Jesus visade sig för lärjungarna när de var samlade, bröt brödet med dem och öppnade deras sinnen så att de kunde förstå skrifterna. För dem, i all deras fruktan och förvirring, avslöjade han påskmysteriets innebörd: att han, i enlighet med Faderns plan, måste lida och uppstå från de döda för att skänka omvändelse och förlåtelse för synder (jfr Luk 24:26, 46–47). Så lovade han att sända den helige Ande, som skulle ge dem kraft att vittna om detta frälssande mysterium (jfr Luk 24:49).

Sambandet mellan den uppståndne Herren, de troendes gemenskap och den heliga Skrift är grundläggande för vår identitet som kristna. Utan att Herren öppnar våra sinnen för skrifterna är det omöjligt att förstå dem på djupet. Samtidigt är det motsatta lika sant: utan skrifterna skulle de händelser som innefattas i Jesu och hans kyrkas sändning förbli obegripliga. Därför kunde S:t Hieronymus med rätta hävda: ”Att inte känna skrifterna är att inte känna Kristus” (*Kommentar till Jesajaboken*, prolog: PL 24, 17 B).

Vid slutet av det extraordinära Barmhärtighetens jubelår föreslog jag att man skulle avsätta ”en söndag helt och hållet för Guds ord, för att det ska gå att uppfatta vilka outtömliga rikedomar som finns i den ständiga dialogen mellan Herren och hans folk” (*Misericordia et misera* 7). Att ägna en särskild söndag under kyrkoåret åt Guds ord kan göra att kyrkan på nytt kan erfara hur den uppståndne Herren för oss öppnar sitt ords skatt och gör det möjligt för oss att förkunna dess outrannsakliga rikedomar inför världen. Här påminns vi om S:t Efraims undervisning: ”Herre, vem kan förstå all den rikedom som finns i om så bara ett enda av dina ord? Där finns mer som undflyr oss än det vi kan förstå. Vi är som törstande som dricker från en vattenkälla. Ditt ord har lika många aspekter som de perspektiv som de som studerar det har. Herren har låt sitt ord få en mångfald färger, så att de som studerar det kan betrakta det som inspirerar dem. Han har i sitt ord lagt ner alla sina rikedomar, så att var och en av oss kan finna en rikedom i vad han eller hon betraktar” (*Kommentar till Diatessaron* 1.18).

Med detta brev vill jag besvara de många önskemål jag har mottagit från Guds folk om att kyrkan endräktigt ska fira en särskild Guds ords söndag. Det är nu normalt att den kristna gemenskapen avskiljer tillfällen då man reflekterar över den stora betydelse Guds ord har för det dagliga livet. De olika lokala kyrkorna har tagit en mängd olika initiativ som syftar till att göra de heliga skrifterna tillgängligare för de troende, öka deras tacksamhet för denna stora gåva och hjälpa dem att dagligen sträva efter att i sitt liv införliva och vittna om den undervisning som skrifterna innehåller.

Andra Vatikanconciliet gav kraftfulla impulser till att återupptäcka Guds ord. Det

skedde genom den dogmatiska konstitutionen *Dei Verbum*, ett dokument som förtjänar att man läser och tar det till sig på nytt och på nytt. Konstitutionen utlägger klart vad de heliga skrifterna är och hur de förs vidare från släktled till släktled (kapitel II), deras gudomliga inspiration (kapitel III), som omfattar både Gamla och Nya testamentet (kapitel IV och V), och skrifternas betydelse för kyrkans liv (kapitel VI). För att ge ökad betydelse åt denna undervisning sammankallade påven Benedictus XVI en biskopssynod år 2008 med temat ”Guds ord i kyrkans liv och sändning”, och efter den utfärdade han den apostoliska konstitutionen *Verbum Domini*, vars undervisning är och förblir grundläggande för våra församlingar.¹ Dokumentet understryker framför allt Guds ords performative karaktär, särskilt inom ramen för liturgin, där Guds ords specifika sakramentala karaktär kommer till uttryck.²

Det är alltså på sin plats att vårt folks liv ständigt präglas av denna avgörande relation till det levande ord som Herren aldrig upphör att tala till sin Brud för att hon ska växa i kärlek och troget vittnesbörd.

Därför förklarar jag härmed att den tredje söndagen ”under året” ska ägnas åt firandet av Guds ord och spridningen av det. Denna Guds ords söndag kommer därigenom att utgöra ett passande inslag under den del av året då vi uppmuntras att förstärka vårt band till det judiska folket och att be för de kristnas enhet. Detta är något mer än ett samband i tiden som råkar inträffa: firandet av Guds ords söndag har ekumeniskt värde, eftersom skrifterna, för dem som lyssnar, stakar ut vägen till äkta och beständig enhet.

Olika stift och församlingar kommer att finna sina egna sätt att markera denna söndag och ge den en viss högtidlighet. Men det är viktigt att man i eukaristifirandet låter den heliga texten introniseras, för att rikta församlingens uppmärksamhet mot det normativa värde som Guds ord har. Denna söndag skulle det vara särskilt passande att understryka förkunnelsen av Herrens ord och i predikan betona den heder som det ska bevisas. Biskopar skulle då kunna fira riten för installation av lektorer eller genomföra en likartad tillsättning av textläsare, för att betona hur viktig förkunnelsen av Guds ord i liturgin är. När det gäller detta borde förnyade ansträngningar göras att förse medlemmar av de troende för den utbildning som behövs för att de ska kunna fungera som äkta förkunnare av ordet, så som redan är praxis när det gäller akolyter och extraordinarie kommunionutdelare.

Prästerna kan också försöka finna vägar att dela ut Bibeln, eller någon av dess böcker, till hela församlingen som ett sätt att visa betydelsen av att lära sig hur man läser, uppskattar och dagligen ber med den heliga Skrift, i all synnerhet genom att praktisera *lectio divina*.

Israeliternas återvändande till sitt hemland efter den babyloniska exilen markerades

¹ Jfr AAS 102 (2010) 692–787.

² ”Ordets sakramentalitet kan alltså förstås i analogi med Kristi reella närvaro under det konsekrate brödets och vinets gestalt. Genom att komma fram till altaret och ta del i den eukaristiska måltiden får vi i sanning del av Kristi kropp och blod. Förkunnelsen av Guds ord i gudstjänsten innebär ett erkännande av att Kristus själv är närvarande, att han talar till oss och att han vill bli hörd” (*Verbum Domini* 56).

genom offentlig uppläsning av lagens bok. I Nehemjas bok ger Bibeln oss en rörande beskrivning av det tillfället. Folket samlades i Jerusalem, på torget utanför Vattenporten, för att lyssna till lagen. Under exilen hade de varit skingrade, men nu var de församlade till ett kring den heliga Skrift (Neh 8:1). Folket lyssnade uppmärksamt (Neh 8:3) till läsning ur den heliga skriften och insåg att dess ord kunde få dem att upptäcka meningen i de erfarenheter de gjorde. Reaktionen inför förkunnelsen av ordet präglades av starka känslor och tårar: "[Leviterna] läste ur Guds lagbok, tolkade den och utlade den, så att folket förstod vad som lästes. Provinsguvernören Nehemja, prästen Esra, den skriftlärd, och leviterna, som undervisade folket, sade till de församlade: 'Denna dag är helgad åt Herren, er Gud. Ni skall inte sörja och gråta.' Ty hela folket grät när de hörde vad som stod i lagen. Och Esra fortsatte: 'Gå nu hem och njut av god mat och sött vin och dela med er åt dem som inte har kunnat förbereda någonting. Ty denna dag är helgad åt vår Herre. Var inte bedrövade. Den glädje Herren ger är er styrka'" (Neh 8:8–10).

Det ligger viktig undervisning i dessa ord. Bibeln får inte bara vara somligas lott, ännu mindre en boksamling som bara är ett privilegierat fåtal till nytta. Den tillhör framför allt alla som är kallade att lyssna till dess budskap och känna igen sig själva i orden i den. Då och då kan det finnas en tendens att ta monopol på den heliga texten genom att man förbehåller den för särskilda kretsar eller utvalda grupper. Så får det inte vara. Bibeln är Herrens folks bok, och genom att lyssna till den förs hans folk från utspriddhet och splittring mot enhet. Guds ord förenar dem som tror och gör dem till ett enda folk.

Inom denna enhet som uppstår till följd av att man lyssnar har herdarna det primära ansvaret för att förklara den heliga skrift och hjälpa var och en att förstå den. Eftersom det är hela folkets bok, måste de som har kallats till att vara ordets tjänare känna ett trängande behov av att göra den tillgänglig för församlingarna.

Homilian (predikan) i all synnerhet har en speciell betydelse; den har "kvasisakramental karaktär" (*Evangelii gaudium* 142). Att hjälpa människor att tränga in djupare i Guds ord genom ett enkelt och avpassat språk bidrar till att prästerna själva upptäcker "skönheten i de bilder som Herren använder för att uppmuntra oss att göra det goda" (ibid.). Detta är en pastoral chans som inte får missas!

För många av våra troende är predikan i själva verket den enda möjlighet de har att få blick för Guds ords skönhet och få se det tillämpat på deras dagliga liv. Följaktligen måste tillräcklig tid läggas ner på förberedelsen av homilian. En kommentar till de heliga läsningarna kan inte improviseras i stunden. De av oss som är predikanter borde inte hålla långa och detaljrika homilior eller göra utvikningar i ämnen som inte har med saken att göra. Om vi tar oss tid att be och meditera över den heliga texten kan vi tala från hjärtat och därmed också nå deras hjärtan som hör oss och förmedla det som är väsentligt och kan bära frukt. Måtte vi aldrig tröttna på att ägna tid och bön åt Skriften, så att den kan tas emot "inte som ett människoord utan som vad det verkligen är: Guds ord" (1 Thess 2:13).

Kateketer, som har i uppgift att hjälpa människor att växa i tron, borde också känna

ett trängande behov av personlig förnyelse, en sådan förnyelse som kan komma genom att man blir förtrogen med och studerar de heliga skrifterna. Det kommer att hjälpa dem att fostra fram en verklig dialog med Gud i deras åhörarens hjärtan.

Innan den uppståndne Herren mötte sina lärjungar, samlade bakom stängda dörrar, och öppnade deras sinnen så att de kunde förstå skrifterna (jfr Luk 24:44–45), visade han sig för två av dem på vägen från Jerusalem till Emmaus (jfr Luk 24:13–35). I sin berättelse om det noterar S:t Lukas att detta hände på själva uppståndelsedagen, en söndag. De två lärjungarna gick och diskuterade det som nyligen hade hänt, Jesu lidande och död. Deras vandring var präglad av sorg och besvikelse över hans tragiska död. De hade hoppats att han var Messias som skulle befria dem, men i stället fann de nu sig själva stå inför korsets stötesten. Den uppståndne Herren närmar sig försiktigt och går tillsammans med dem (jfr v. 16). Längs vägen ställer han frågor till dem, och när han märker att de inte förstått meningen med hans lidande och död utbrister han: ”Förstår ni så lite, är ni så tröga till att tro?” (v. 25). ”Med början hos Mose och alla profeterna” förklarade han sedan för dem ”allt som står om honom själv överallt i skrifterna” (v.27). Kristus är den förste exegeten! Det var inte bara så att Gamla testamentet förutsade vad han själv skulle komma att göra, utan han själv ville också vara trogen mot dess ord för att kunna uppenbara att frälsningshistorien är en enda och att den nått sin fullbordan i honom.

Bibeln, i sin egenskap av helig skrift, talar alltså om Kristus och förkunnar att han är den som måste uthärda lidande för att sedan gå in i sin härlighet (jfr v. 26). Inte bara en del av Skriften utan hela Skriften talar om Kristus. Utan skrifterna går det inte att förstå hans död och uppståndelse rätt. Det är därför som en av de äldsta trosbekännelserna betonade ”att Kristus dog för våra synder i enlighet med skrifterna, att han blev begravd, att han uppstod på tredje dagen i enlighet med skrifterna och att han visade sig för Kefas” (1 Kor 15:3–5). Eftersom skrifterna överallt tala om Kristus gör de det möjligt för oss att tro att hans död och uppståndelse inte är myt utan historia och att de är centrum i hans lärjungars tro.

Den heliga Skrift och de troendes tro är djupt förbundna med varandra. Eftersom tron kommer av att man hör och det som man hör grundar sig på Kristi ord (jfr Rom 10:17), måste alla troende lyssna uppmärksamt till Herrens ord, både i liturgin och i sin personliga bön och eftertanke.

Den uppståndne Herrens vandring tillsammans med Emmauslärjungarna slutade med en måltid. Den hemlighetsfulle medvandranden accepterar deras enträgna begäran: ”Stanna hos oss. Det börjar bli kväll och dagen är snart slut” (Luk 24:29). De sätter sig till bords och Jesus tar brödet, välsignar det, bryter det och räcker det åt dem. I det ögonblicket öppnas deras ögonen, så att de känner igen honom (jfr v. 31).

Den här scenen visar klart på det oupplösliga sambandet mellan den heliga Skrift och eukaristin. Som Andra Vatikankonciliet lär oss ”har kyrkan alltid vördat de gudomliga skrifterna liksom den har vördat Herrens kropp, och hon upphör aldrig att – särskilt i den heliga liturgin – ta del av livets bröd och räcka det till de troende från det enda bordet, det bord där både Guds ord och Kristi kropp räcks” (*Dei Verbum* 21).

Den regelbundna läsningen av den heliga Skrift och firandet av eukaristin gör det möjligt för oss att se hur djupt vi är förenade med varandra. Som kristna är vi ett och samma folk som vandrar som pilgrimer genom historien, understödda av Herren som är närvarande i vår mitt, som talar till oss och ger oss föda. Att ägna en särskild dag åt Bibeln får det inte ses bara som en årlig händelse utan snarare som en händelse som omfattar hela året, ty vi är i trängande behov av att växa i vår kunskap om och kärlek till skrifterna och till den uppståndne Herren, som ständigt uttalar sitt ord och bryter brödet med oss i de troendes gemenskap. Av det skälet behöver vi komma i en allt närmare relation till den heliga Skrift; utan det kommer våra hjärtan att förbli kalla och våra ögon tillslutna, vi som har drabbats av så många olika former av blindhet.

Den heliga Skrift och sakramenten är alltså oskiljaktiga. När firandet av sakramenten inleds av att vi lyssnar till Guds och sakramenten därigenom upplyses av ordet, framstår de allt klarare som mål på en process genom vilken Kristus öppnar våra sinnen och hjärtan så att vi kan erkänna hans frälsande verk. Vi borde alltid tänka på det som Uppenbarelseboken lär oss: Herren står vid dörren och bultar. Om några hör hans röst och öppnar för honom, kommer han in och äter med dem (jfr Upp 3:20). Kristus Jesus knackar på vår dörr genom orden i den heliga Skrift. Om vi hör hans röst och öppnar våra sinnen och hjärtans dörrar, träder han in i våra liv och stannar hos oss för alltid.

I andra brevet till Timotheos, som på sätt och vis är S:t Paulus andliga testamente, uppmanar Paulus sin trogne medarbetare att ständigt gå tillbaka till den heliga Skrift. Aposteln är övertygad om att ”varje bok i Skriften är inspirerad av Gud och till nytta när man undervisar, vederlägger, vägleder och fostrar till ett rättfärdigt liv” (2 Tim 3:16). Paulus uppmaning till Timotheos är grundläggande i konciliets konstitution *Dei Verbum* när den behandlar Bibelns inspiration, detta viktiga tema. Konciliet betonar då hur Skriften är tillkommen för frälsningens skull; man understryker dess andliga dimension och den inkarnatoriska princip som ligger förborgad i den.

Först påminner *Dei Verbum* om vad Paulus uppmanar Timotheos till. Konstitutionen betonar att ”vi måste erkänna att böckerna i Skriften tillförlitligt, troget och utan fel lär ut den sanning som Gud, för vår frälsnings skull, ville se nedtecknad i de heliga skrifterna” (*Dei Verbum* 11). Eftersom skrifterna undervisar med inriktning mot frälsningen genom tron på Kristus (jfr 2 Tim 3:15) är de sanningar som finns i dem till nytta för vår frälsning. Bibeln är ingen samling historieböcker eller någon krönika, utan den syftar helt och hållet till hela människans frälsning. Den uppenbara historiska sidan av Bibelns böcker ska inte få oss att bortse från vad som är deras primära syfte, vår frälsning. Allt är inriktat mot detta mål, och det framgår av själva Bibelns karaktär: den tar sig formen av en frälsningshistoria i vilken Gud talar och handlar för att möta alla män och kvinnor och rädda dem från ondska och död.

För att detta frälsande mål ska kunna uppnås blir i den heliga Skrift, genom den helige Andes verkande, mänskliga ord skrivna på mänskligt vis till Guds ord (jfr *Dei Verbum* 12). Den helige Andes roll är avgörande när det gäller skrifterna. Utan Andens verkande skulle det alltid finnas en risk att man stannar enbart vid den skrivna texten. Det skulle öppna vägen till en fundamentalistisk läsning, som vi måste undvika om vi

inte ska förråda den heliga textens inspirerade, dynamiska och andliga karaktär. Som aposteln påminner oss: ”Bokstaven dödar, men Anden ger liv” (2 Kor 3:6). Det är alltså den helige Ande som gör den heliga Skrift till Guds levande ord, det ord som har erfarits och förmedlats tack vare hans heliga folks tro.

Den helige Andes verk har inte enbart att göra med den heliga Skrifts tillkomst. Det är också verksamt i dem som lyssnar till Guds ord. Vad konciliesfäderna säger är instruktivt: den heliga Skrift ”ska läsas och tolkas i ljuset från samma Ande genom vilken den blev skriven” (*Dei Verbum* 12). Guds uppenbarelse når sin fullkomning och fullhet i Jesus Kristus; inte desto mindre upphör den helige Ande aldrig att verka. Det skulle vara en alldeles för reduktionistisk inställning att inskränka Andens verkande till den heliga Skrifts och dess olika mänskliga författares inspiration. Vi behöver ha förtroende för att den helige Ande fortsätter att verka genom att ”inspirera” så snart kyrkan lär ut de heliga skrifterna, då läroämbetet utlägger dem autentiskt (jfr *ibid.* 10) och så snart en troende gör dem till norm för sitt eget andliga liv. Så kan vi tolka det som Jesus sade till sina lärjungar när de sade till honom att de nu förstod meningen i hans liknelser: ”Varje skriftlärd som har blivit himmelrikets lärjunge är som en välbärgad man som ur sitt förråd kan ta fram både nytt och gammalt” (Matt 13:52).

Slutligen klargör *Dei Verbum* att ”Guds ord, som är uttryckta på mänskligt språk, på alla sätt är likt människors sätt att tala, alldeles som den evige Faderns Ord, när han antog mänskliga varelsers svaga kött, också blev dem lik” (n. 13). Vi kan säga att det eviga Ordets inkarnation klargör relationen mellan Guds ord och vårt mänskliga språk i all dess historiska och kulturella begränsning och bundenhet. Denna händelse, inkarnationen, ger upphov till traditionen, som också är Guds ord (jfr *ibid.* 9). Vi löper ofta risken att skilja den heliga Skrift och den heliga traditionen åt och förstår inte att de tillsammans utgör uppenbarelsens enda källa. Den skrivna karaktären hos Skriften fråntar den inget av dess karaktär av att vara alltigenom ett levande ord. På samma sätt är det med kyrkans levande tradition, som ständigt bär vidare detta ord århundradena igenom från generation till generation: den är i besittning av den heliga skriften som ”den yttersta normen för sin tro” (*ibid.* 21). Dessutom förmedlades det som står i den heliga Skrift, innan det blev en skriven text, muntligt och hölls levande av tron hos ett folk som, mitt bland alla andra, erkände det som sin egen historia och som källan för sin identitet. Biblisk tro grundar sig alltså på det levande ordet, inte på en bok.

När den heliga Skrift blir läst i ljuset av samma Ande genom vilken den blev skriven, förblir den ständigt ny. Gamla testamentet är aldrig gammalt; det ingår i det Nya, och allt har förvandlats tack vare den Ande som är en enda och som inspirerade det. Den heliga texten som helhet har en profetisk funktion som inte gäller framtiden utan nuet för alla dem som närs av detta ord. Jesus själv klargjorde detta tydligt i början av sin verksamhet: ”I dag har detta Skriftens ord gått i uppfyllelse inför er som hör mig” (Luk 4:21). De som dagligen tillägnar sig Guds ord som föda blir, liksom Jesus, samtida med alla de möter i skrifterna och frestas inte att förfalla till sterila nostalgiska drömmar om det förflutna, och inte heller till att drömma luftiga utopiska drömmar om det som kommer i framtiden.

Den heliga Skrift fullgör sin profetiska uppgift framför allt i dem som lyssnar till den. Den är, det märker man, både bitter och ljuv. Vi påminns här om profeten Hesekiels ord när han hade fått Herrens befallning att äta upp bokrullen. Han säger: ”den var söt som honung i min mun” (Hes 3:3). Johannes ger ett eko av Hesekiels erfarenhet vid ätandet av bokrullen men fortsätter: ”den var söt som honung i min mun, men när jag hade svält den sved det i min mage” (Upp 10:10).

Sötman i Guds ord får oss att dela det med alla vi möter i detta livet och förkunna det säkra hopp som ligger i det (jfr 1 Pet 3:15–16). Dess bitterhet, i sin tur, kommer sig ofta av att vi inser hur svårt det är att leva detta ord fullt ut eller av vår personliga erfarenhet av hur det förkastas som meningslöst för livet. Vi borde aldrig ta Guds ord för givet utan i stället låta oss näras av det, så att vi fullt ut bejakar och lever ut vår relation till honom och till våra bröder och systrar.

Ytterligare en utmaning som den heliga Skrift ger upphov till har att göra med kärleken. Guds ord påminner oss ständigt om Faderns barmhärtiga kärlek, Fadern som kallar sina barn att leva i kärlek. Jesu liv är det fullständiga och fullkomliga uttrycket för denna gudomliga kärlek, den kärlek som inte sparar sig utan utger sig för alla utan reservationer. Liknelsen om Lasaros har mycket värdefullt att lära oss. Både Lasaros och den rike mannen dör. När det skett och den rike ser den fattige Lasaros i Abrahams famn ber han att Lasaros ska skickas till hans bröder för att varna dem att det gäller att älska sin nästa, så att inte de också drabbas av de plågor han lider. Abraham ger honom ett bitande svar: ”De har Mose och profeterna. De kan lyssna till dem” (Luk 16:29). Att lyssna till den heliga Skrift och sedan praktisera barmhärtighet – det är den stora utmaning vi står inför i livet. Guds ord har kraft att öppna våra ögon så att vi avstår från tryckande och ofruktbar individualism och i stället slår in på en ny väg, en väg präglad av delande och solidaritet.

Ett av de mest talande ögonblicken i Jesu relation till sina lärjungar finner vi i berättelsen om förklaringen. Han går upp på berget med Petrus, Jakob och Johannes för att be. Evangelisterna säger oss att när Jesu ansikte och kläder blev bländande vita, så samtalade två män med honom: Mose och Elia, som representerar lagen respektive profeterna, med andra ord den heliga Skrift. Petrus reaktion på synen är en reaktion av förvåning och glädje: ”Mästare, det är bra att vi är med. Låt oss göra tre hyddor, en för dig och en för Mose och en för Elia” (Luk 9:33). I det ögonblicket sänker sig ett moln över dem och överskuggar dem, och lärjungarna blir förfärade.

Förklaringen påminner oss om lövhyddfesten, då Esra och Nehemja lät läsa den heliga texten för folket sedan folket återvänt från exilen. Samtidigt föregriper den Jesu förhållande, som ett sätt att förbereda lärjungarna för lidandets stötesten; samma gudomliga härlighet antyds också av molnet som omsluter lärjungarna som ett tecken på Guds närvaro. En likartad förvandling äger rum med den heliga Skrift, som blir något mer än den redan är varje gång den ger näring åt de troendes liv. Som vi påminns om i den apostoliska exhortationen *Verbum Domini*: ”När man återupptäcker samspelet mellan Skriftens olika betydelsenivåer är det samtidigt avgörande viktigt att uppfatta övergången från bokstav till ande. Detta är ingen automatisk, spontan övergång; det är

snarare frågan om att bokstaven måste transcenderas” (*Verbum Domini* 38).

På hela vår väg, den vandring under vilken vi öppnar våra hjärtan vår Guds ord, följer Guds Moder oss. Hon är den som blev kallad salig därför att hon trodde att det som Herren hade sagt till henne hade gått i uppfyllelse (jfr Luk 1:45). Marias egen salighet finns där redan före alla deras som Jesus prisar saliga: de fattiga, de som sörjer, de milda, de som skapar fred och de som blir förföljda. Marias salighet är den nödvändiga förutsättningen för varje annan form av salighet. De fattiga prisas inte saliga för att de är fattiga; de blir saliga och välsignade om de, som Maria, tror på uppfyllelsen av Guds ord. S:t Augustinus, denne stora lärjunge och mästare i utläggning av Skriften, skrev en gång: ”Någon i folkmängden drabbades av entusiasm och ropade: ’Saligt det moderliv som har burit dig.’ Jesus svarade: ’Säg hellre: Saliga de som hör Guds ord och tar vara på det.’ Det var som för att säga: Min mor, som du kallar salig, är verkligen salig, eftersom hon tar vara på Guds ord. Inte för att Ordet blev kött och bodde bland oss, utan för att hon tar vara på och följer samma Guds ord genom vilken hon blev till och som blev kött i hennes moderliv” (*Traktater över Johannesevangeliet* 10.3).

Må Guds ords söndag hjälpa hans folk att växa i andaktsfull och innerlig förtrogenhet med de heliga skrifterna. Ty som den helige författaren för länge sedan lärde: ”Detta ord är mycket nära dig, i din mun och i ditt hjärta, och därför kan du följa det” (jfr 5 Mos 30:14).

Givet i Rom, i Johannesbasilikan, Lateranen, den 30 september 2019, den liturgiska minnesdagen för S:t Hieronymus, vid början av 1600-årsminnet av hans död.

Franciskus